

Motion till riksdagen

1989/90:A408

av Olle Svensson m.fl. (s)

Regionalpolitiken i Södermanlands län

Situationen på arbetsmarknaden i Södermanlands län har under 1989 varit relativt stabil. I årets sista rapport från länsarbetsnämnden konstateras att efterfrågan på arbetskraft fortfarande är mycket hög. Ett svagt vikande behov av anställda till industrin har motverkats av ett ökat behov av arbetskraft till vårdsektorn. Arbetslösheten är rekordlåg. Särskilt glädjande är den positiva utvecklingen i Eskilstuna och Oxelösund.

Man skall komma ihåg att Sörmland gynnas av den rekordlånga högkonjunkturen. Denna medför att pendeln för närvarande slår på så sätt att aktiviteten i vårt län är större än genomsnittligt i riket, likaså är arbetslösheten mindre.

De siffror som publicerats om befolkningsutvecklingen 88/89 bekräftar intrycket av en utomordentligt gynnsam ekonomisk situation för Sverige. Viktigt är att man ser klara tendenser mot en bättre regional balans mellan olika landsdelar.

Det är befogat att se denna utveckling som ett resultat av den regionalpolitik, som har förts under senare år. Förutsättningen för en utjämning mellan olika delar av landet har av riksdagen angetts vara att "människor i alla regioner skall ha likvärdiga levnadsförhållanden i socialt, kulturellt och ekonomiskt avseende". Trots detta kvarstår intrycket att storstadsområdena har en magnetisk förmåga att locka folk till sig. De kommuner som ökar mest är de största kommunerna och universitetsorterna.

En viktig lärdom av de senaste årens befolkningsförändringar är att utbildning och kommunikationer betyder mycket för folkmängdsökningen.

Den inledningsvis omnämnda goda konjunkturen i Sörmland tar sig också uttryck i att befolkningen under föregående år ökade med 1 943 personer. Det är en större ökning än i grannlänerna Västmanland och Örebro.

Eskilstuna är rikets fjortonde stad i storlek och närmar sig på nytt 90 000 i invånarantal – en ökning med 619 personer. Residensstaden Nyköping har ökat med 397 personer och kommer upp till 65 136 invånare. Katrineholms befolkning uppgår till 32 434 (plus 180), stiftsstaden Strängnäs är som vanligt expansiv och når upp till 26 154. Även Flen och Oxelösund har positiva befolkningstal (plus 167 respektive 239). För Oxelösund är detta en vändpunkt efter en stagnerande utveckling under senare år. Slutligen kan noteras att lanets minsta kommun, Vingaker, håller sina siffror och vid årsskiftet har 9 828 invånare.

Vad vi här sagt om en positiv befolkningsutveckling i länet får inte locka till missuppfattningen att alla problem är övervunna för Sörmlands del. Att arbetslösheten varit så låg får inte tolkas enbart positivt ur länets synvinkel. En förklaring till detta kan nämligen vara att delar av arbetskraften och särskilt då många ungdomar flyttar till arbete och utbildning i andra regioner. Ett uttryck för detta är att bland grannlänerna har Östergötland under 1989 en större ökning än vårt län vilket helt sammanhänger med utvecklingen i universitetsstaden Linköping.

Av detta framgår att det är ett sörmländskt länsintresse att det satsas på högskolan Eskilstuna/Västerås. En viss utbyggnad har skett under senare tid men den måste betraktas som otillräcklig.

Vad gäller kommunikationerna vill vi hänvisa till andra socialdemokratiska länsmotioner. Ett viktigt krav som där framförs är att kommunikationerna med anknytning till länet förbättras. Med tillfredsställelse noteras att SJ och Banverket driver planerna på en samordnad uppläggning av järnvägstrafiken i Mälardalen. Från sörmländsk synpunkt finner vi detta tillfredsställande och delar uppfattningen att denna trafiksamordning ger utomordentligt goda förutsättningar för stort resandeunderlag och bra ekonomi. Vi ser det som en styrka att öka ortssambanden i Mälardalen. Inte minst kontakten med Storstockholm innebär möjligheter till en avkylning av det överhettade Storstockholmsområdet genom att de förbättrade kommunikationerna underlättar en breddning av arbetsmarknaden inte minst till områdena söder om Mälaren.

En annan viktig faktor är att en utbyggnad av kommunikationerna får stor positiv betydelse för den kvinnliga arbetskraften. Detta är så mycket mera nödvändigt, eftersom kvinnornas förvärvsfrekvens är lägre i vårt län än genomsnittligt i riket.

Regionalpolitiken har just varit föremål för utredning och i budgetförslaget signaleras en proposition senare i vår.

Som vi tidigare nämnt bör strävan vara att åstadkomma en utjämning mellan olika landsdelar. Ett för Sörmland negativt förhållande är att den statliga verksamheten präglats av tillbakagång under senare år. Den försvarspolitiska utvecklingen kommer att leda till en bantning av verksamheten både inom Fortifikationsförvaltningen och FFV-koncernen. Med intresse avvaktas vilka motåtgärder som kommer att sättas in. Denna fråga återkommer vi till i samband med behandlingen av betänkandet från utredningen om krigsmaterielexporten.

Även Studsvik AB står inför ett förändringsarbete. Det gör det möjligt för oss att återkomma med synpunkter i samband med den planerade forskningspropositionen. Energiministern aviserar nämligen i budgetförslaget att förslag om den framtida verksamheten i Studsvik skall redovisas i detta sammanhang.

Sammanfattningsvis vill vi framhålla att Södermanlands län har goda utvecklingsmöjligheter. Det är samtidigt nödvändigt, såsom det utvecklats i det föregående, med centrala insatser på utbildningens och kommunikationernas områden. Likaså behövs ytterligare lokalisering till länet av statlig verksamhet.

Hemställen

Mot. 1989/90

A408

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av åtgärder till stöd för en positiv utveckling inom Södermanlands län.

Stockholm den 17 januari 1990

Olle Svensson (s)

Anita Persson (s)

Reynoldh Furustrand (s)

Alf Egnerfors (s)

Maria Hed (s)